

holdets natur, ville blive indsat i politiets detention. Det samlede lovforslag indebærer, at de psykiatriske afdelinger skal være tværfagligt orienterede med socialpsykiatriske behandlingstilbud. Derfor vil de psykiatriske afdelinger efter lovforslaget være bedre i stand til at tilbyde denne gruppe patienter støtte, råd og vejledning.

Det skal fremhæves, at anvendelsesområdet for begrebet »tilstande, der ganske må ligestilles med sindssygdom«, må fastlægges under hensyn til de formål, som denne lov forfølger, og således uafhængigt af forståelsen af lignende begreber i anden lovgivning.

Farlighedssindikation kan foreligge enten som fare for personen selv, typisk i form af risiko for selvmord eller alvorlig selvlemlæstelse, eller som fare for andre. Der stilles krav om, at faren skal være nærliggende og væsentlig.

Farlighedsbegrebet omfatter en vis kvalificeret og aktuel fare for person, herunder også trusler om vold eller selvlemlæstelse, brandstiftelse og ligeartede farlige handlinger. En blot mulig og mere fjern og uvis risiko for, at faren vil manifestere sig, er ikke tilstrækkelig. Verbal forulempelse falder ligeledes uden for det foreslåede farlighedsbegreb.

Tvangsindlæggelse og tvangstilbageholdelse på behandlingsindikation kan kun finde sted, hvis udsigten til helbredelse eller en betydelig og afgørende bedring ellers ville blive væsentligt forringet. Det kan ikke kræves, at der skal være udsigt til en egentlig helbredelse af sindssygdommen som sådan, således forstået at patienten efter sygehusbehandling må forventes at blive varigt rask, men det skal være sandsynligt, at behandling vil medføre en væsentlig bedring eller dog forebygge en betydelig og akut forringelse af tilstanden. Der skal være rimelig grund til at antage, at patientens tilstand som følge af sygehusbehandling vil blive så meget bedre, at behandlingen vil resultere i udskrivning, og at patienten væsentligt vil få forbedret sin tilværelse.

Endelig stilles der krav om, at det skal være uforvarsvarligt at undlade at frihedsberøve den pågældende med henblik på behandling. Med denne betingelse fremhæves, at frihedsberøvelse efter dette lovforslag sker med henblik på behandling.

De foreslåede bestemmelser om tvangsindlæggelse og tvangstilbageholdelse gælder også for umyndige personer – umyndiggjorte og mindreårige – i det omfang, de er omfattet af de opstillede kriterier.

Tvangsindlæggelsessituationen kan kun udstrækkes til 48 timer, jf. § 10, stk. 3, hvor overlægen skal tage stilling til, om patienten opfylder kravene for tilbageholdelse, idet en tvangsindlæggelse forudsætter patientens modstand mod opholdet og derved indirekte indebærer et krav om udskrivning.

ad stk. 2

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at tvangstilbageholdelse har et snævert kriterium for tilstedeværelsen af sindssygdom. Endvidere er det en betingelse for tvangstilbageholdelse, at udsigten til en afgørende bedring af tilstanden ellers ville fortabes, eller at et farlighedskriterium er opfyldt. Der er hermed lagt strammere kriterier for tvangstilbageholdelse end for tvangsindlæggelse. 48 timer efter tvangsindlæggelse eller ophold i psykiatrisk hospital må det som mindstemål være afklaret, om patienten lider af sindssyge i en sådan grad, at betingelserne for tvangstilbageholdelse er opfyldt. Indsnævringen af kriterierne er bl.a. sket på grund af den stærke kritik, der har været af den såkaldte musefædeklausul, hvor frivilligt indlagte pludselig er tvangstilbageholdt, uden at de selv og deres pårørende har oplevet en ændring i tilstanden.

En tvangstilbageholdelse skal meddeles patienten, når den er besluttet. Af lovforslagets kapitel 4 fremgår det, at tvangsbehandling kun kan ske over for personer, der opfylder betingelserne for tvangstilbageholdelse.

Lovforslaget kan således ikke bruges som hjemmel til tvangsbehandling af rusmiddelmissbrugere eller andre, medmindre de er sindssyge.

Tvangsindlæggelse

Til §§ 6–9

Bestemmelserne regulerer fremgangsmåden ved tvangsindlæggelse.

Bestemmelsen i § 6, stk. 1, pålægger de sociale myndigheder eller politiet en forpligtelse til at tilkalde en læge, såfremt en person må antages at have behov for psykiatrisk behandling. Der er med bestemmelsen ikke afskåret andre muligheder for at tilkalde lægen eller anmode det sociale udvalg om at begære tvangsindlæggelse. Det kan have betydning for en efterfølgende behandling, at det er offentlige myndigheder, der begærer tvangsindlæggelsen.

Hvis den tilkaldte læge efter at have undersøgt patienten finder, at indlæggelse er nødvendig, skal lægen i overensstemmelse med lovforslagets § 2 søge at opnå patientens samtykke til indlæggelse. I arbejdet med at motivere patienten til indlæggelse kan lægen bede det modtagende hospital deltage i forvisitationen. En sådan deltagelse må ikke være et led i bedømmelsen af, om tvangsindlæggelse skal ske, men alene tjene til, at eventuel behandling kan iværksættes på frivillig basis.

Hvis betingelserne for tvangsindlæggelse, jf. lovforslagets § 5, stk. 1, er til stede, kan lægen beslutte at tvangsindlægge patienten. I så fald udfærdiger lægen